

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. TÜRRE ALADÁR
 ügyvéd.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Nyelvtisztogatás.

A porosz képviselőház ügyrendjével és házszabályaival foglalkozó bizottság javaslatot készített arról, hogy a porosz képviselőház hivatalos megnyilatkozásaiából: az elnöki kijelentésekből, a Ház naplójából és a törvényszövegekből száműzzék a nemtiszta német szavakat és szólásmódokat.

Egy kevés kárörömmel kell tudomásul vennünk azt, hogy erre szükség van, hogy nemcsak a mi szegény, idegen fajok és idegen beszédű népek közé beékelt magyar nyelvünk szorul rá az ilyen tisztogatásra, hanem a német nyelv is. Holott a németség rengeteg nagy, egységes területben fekszik meg Európa közepét s a német nyelv olyan gazdag szavakban, hogy ugyanarra az egy fogalomra négy-öt hasonló és egyenértékű kifejezése van.

A mi magyar nyelvünket a germanizmusok fenyegetik. Egész középosztályunk számára a német nyelv jelenti a világnyelvet. A mi számunkra a német sajtó, a német tudományos irodalom a legkönnyebben és legolcsóbban hozzáférhető. Fővárosunkat, Budapestet is az utolsó évtizedek fáradságos munkájával kellett elhódítani a német-

ségtől. Az európai kultúra, a műveltség közvetítője a mi számunkra már hosszú idő óta és lesz még hosszú ideig a német, nem csoda tehát, hogy ha ezen a kulturán rajta ragad a germán bélyeg és nem csoda, hogyha az új és új fogalmak jelzéséhez nehezen és csak lassu törődéssel simuló nyelv az új fogalmakhoz már készen veszi át a németben kiesiszolt és formát kapott szavakat.

A német nyelvnek a latin szavakkal van hasonló baja. Hasonló okból, mint nálunk a német szavakkal: a német nyelvben még abból az időből maradtak meg ezek a latin szavak, amikor a németség számára még a latin tudomány és a latin nyelvű irodalom közvetítette a műveltséget. A porosz képviselőház ügyrendjével és házszabályaival foglalkozó bizottság javaslatában egész tömegét mutatja ki ezeknek a jövevény szavaknak, amelyek ma már annyira otthonosak a német nyelvben, hogy még akkor is a nyelv hegyére és toll végére kerülnek, ha semmi szükség rájuk, mert meg lehet találni a tökéletesen hasonló jelentésű és a latin jövevényvel egyenlő értékű telivér germán szavakat.

Mi az oka annak, hogy ezek az

idegen szavak mégis a nyelv hegyén és a toll végén ficáncolnak? hogy a magyar szavak egyöntetű hangjátékát germán, a német nyelvet latin szavak szakítják meg bántóan minduntalan? Csakis a lustaság, egyes-egyedül és kizárólag a nemtörődömség, mely hanyag közönyösséggel azt a szót helyezi be a többiek rendjébe, amelyik éppen önként kínálkozik, akkor is, ha ennek a fogalomnak szebb és odailőbb kifejezése van az eredeti és tősgyökös szavak között.

A nyelvnek azonban nemcsak a toladó jövevény szavak a szépséghibái. Csodálatos és hihetetlen, hogy különben intelligens, művelt és olvasott emberek is sokszor milyen rettenetesen rosszul fülettépően használják anyanyelvüket, az idegen szavaknál sokkal csunyábbak és sokkal veszedelmesebbek az idegen izű szórendek és mondatkapcsolások, a pongyolán és helytelenül használt igeidők és ragok, a képzők teljes félreértése, hanyag odabiggyesztése oda, ahova nem valók, olyan vonatkozásban, amely messze állana ezektől a szegény, egészen más hivatású képzőktől. Azonban az még mind semmi. Temérdek ember az egyes szavak jelentőségével, súlyával sincsen tisztában, igen sokan egyáltalán

RÁCZITS ÉS CZVRKUSITS

fűszer- és csemegeüzlete Zombor, Szentgyörgy-tér 6. szám.

== A DÉLVIDÉK LEGNAGYOBB SZAKMABELI ÜZLETE! ==

Dus raktár, nagy választék a létező összes legfinomabb **csemegék, sajtok, olajok, rizsek és kávékban.** — Legfinomabb **hideg felvágottak, borok, pezsgők, likőrök, rumok, puncsok, teák, magyar, angol és francia sütemények, összes ásványvizek.**

Festéküzletünkben állandóan raktáron: **lakkok, ecsetek, kencék, vegyi és földfestékek, padlómázak a legjobb minőségben, versenykivüli áron.** 100-10

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

SSZEG	f.
00,000	
32,000	
00,000	
40,000	
15,653	
25,266	12
23,233	18
75,033	99
42,073	89
33,510	78
4,561	38
3,987	83
70,508	98
55,829	15

nem értenek ahhoz, hogy felhasználják a hasonló jelentésű szavakban rejlő árnyalási különbséget és színező erőt.

Azt lehetne hinni ugyebár, hogy az emberek elsősorban akkor használják rosszul a nyelvüket, mikor beszélnek, hiszen a beszéd mindig többé kevésbé gyors rögtönzés és hogy kevesebb hibát és bántó pongyolaságot követnek el akkor, mikor írnak és írás közben ráérnek arra, hogy a szavakat elrendezgessék, az alkalmasabbakat kiválogassák? Pedig dehogy! Beszélni a legtöbb ember egyszerűen természetesen és aránylag kevés hibával beszél, mondatai kerek és egészségesek. Írásban ellenben a legtöbb ember nyomban fontoskodó lesz, az egyszerű, rövid és hajlékony mondatokat kinosan hosszú, merev körmondatok foglalják el, át- és átszöve felesleges névelőkkel, értelmetlen kötszókkal és jelző halmazokkal. Miért? Talán a legegyszerűbb, szinte gyerekes magyarázat az igazi: az emberek, kik beszédközben beérik azzal, ha megértik őket, írás közben mind nagyon fontosak és körmönfontak akarnak lenni.

Bizonyos, hogy az idegen szavak beözönlése mellett ez a nyelvnek mélyen fekvő és még nagyobb hibája és hogy erről a második hibáról sokkal nehezebb leszoktatni az embereket, mint a germanizmusokról. Mert az idegen szók lassu elvesztéséhez nem kell egyéb; csak egy kis figyelem és egy kis jóakarát, ahhoz azonban, hogy valaki egyszerűen tudjon írni, izlés, alapos nyelvtudás és sok-sok gyakorlat szükséges. Mindenesetre rokonszenves minden törekvés, mely a nyelvet szépíteni, nemesíteni, tisztogatni akarja. Kedves elismerésre méltó dolog, hogy a porosz képviselőház bizottágának figyelme erre is kiterjed. És azt hisszük, hogy a mi magyar nyelvünknek, a hivatalos, utcai és kávéházi, sőt az irodalmi nyelvnek is el kellene hasonló tisztogatás.

A hercegprimás elutazása Kalocsáról.

Csernoch János dr., esztergomi érsek, Magyarország hercegprimása, miután híveitől a templomban, a különféle egyesületek gyűlésein, továbbá az intézetektől bucsut vett, a főkáptalan tagjainál s a városban székelő hivatalok és hatóságok fejeinél bucsulátogatásokat tett, szombaton, január 18-án Lepold Antal dr. szentszéki ülnök kíséretében Kalocsáról végleg eltávozott. A főpásztor délelőtt 10 órakor ment Budapestre, hol több napig fog tartózkodni.

A hatóságok, egyesületek s az intézetek testületileg megjelentek a pályaudvaron s igen sokan Kiskőrösön elköszönték a közszeretben álló főpásztort,

aki meleg szeretettel s könnyes szemekkel vett bucsut a kalocsaiaktól, hogy új munkakörét elfoglalja.

Az új hercegprimás december hó 31-ével adta ki ez évre keltezett főpásztori levelét, amelyben meleg szeretettel bucsuzik el a népétől és papságtól. A főpásztori körlevélben az eleven hit öntudatos gyakorlását köti híveinek szívére, — mondván:

Zárjátok ti is szívetekbe az én emlékenet és imádkozzatok értem, hogy az Isten megnyissa nekünk a beszéd ajtaját Krisztus titkának hirdetésére . . . hogy megismertethessem azt úgy, mint arról szólnom kell új működési körömben is. Éu is imádkozni fogok értetek s folyton kérem a békesség Istenét, tegyen alkalmasokká titeket minden jóra, hogy az ő akaratját cselekedjétek; azt munkálván bennetek, ami kellemes ő előtte Jézus Krisztus által.

Az én jövődő utódom iránt legyetek annyi szeretettel és oly hűséges tisztelettel, mint irányomban voltatok. A békesség Úra adjon nektek örök békességet minden helyen. Az Úr legyen mindnyájatokkal. Amen.

A hercegprimás magas méltóságát, mivel hivatalos beiktatása az esztergomi bazilikában már január 1-én megtörtént, 3—4 heti budapesti tartózkodása után minden ünnepélyesség kizárásával foglalja el.

H I R E K .

Kinevezés. Palásti Ferenc topolyai lakos ügyvédjelölt a belügyminiszteriumhoz miniszteri segédfogalmazóvá nevezetett ki.

Előléptetés. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Saidel István péklapusztai áll. rizsgazdasági intézőt a VIII. fizetési osztályba előléptette.

Athelyezés. A pénzügyminiszter Latinovits Marius p. ü. fogalmazót, Latinovits Pál vármegyei ny. főispánjának fiát, Pozsonyból Szegedre helyezte át.

Városi ügyek. Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesített 1912. évi hadmentességi díj pótlajstrom f. évi január hó 15-ikétől 25-ig a városi adóosztálynál közszemlére kitétetik s ezen idő alatt az érdekeltek megtekinthetik és az esetleges észrevételeiket ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz, vagy a helybeli kir. pénzügyigazgatósághoz beadhatják. Ugyancsak közhírré teszi a városi tanács, hogy az országos gazd. munkás és cselédségély pénztár kötelezett tagjainak 1913. évi kivetési lajstromai a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszterium 1900. évi 12102. sz. rendeletének 7. §-a értelmében folyó évi január 15-étől számított 8 napon át a városi kiadóhivatalban közszemlére kitétetik és hogy a kivetés ellen után beadandó felebbezések a fentjelzett rendelet 2. §-a értelmében a kivetési lajstromok közszemlére való kitételére kitézött 8 napi határidő leteltétől számított 15 nap alatt a városi tanácshoz címezve benyújthatók.

Új ügyvéd. Dr. Hruby Gyula, társadalmunknak rokonszenves tagja, pénteken az ügyvédi vizsgát Marosvásárhelyen sikerrel letette.

Eljegyzés. Deák Ilonka zentai tanítónőt, Deák Albert cukrásziparos leányát eljegyezte Dudás Géza pécsi belvárosi kántor és zenetanár.

Nagylelkű adomány. Schweitzer József, papai praelátus, kalocsai nagyprépost évekké ezelőtt 100.000 kor. alapítványt tett, hogy a kalocsai egyházmegyei theologusok a külföldi egyetemeken nyerhessenek magasabb szakképzettséget. Most pedig 50.000 koronát adott a káptalannak, hogy a tőkének érintetlenségével a kamatokat a kalocsai theologusok ellátására fordítsák.

Halotthamvasztás. A szabad lyceumban vasárnap dr. Rapp Jakab tartott előadást a halotthamvasztásról. A rendkívül sikerült előadás kiterjeszkedett a temetkezés történetére a legrégebb időkől kezdve napjainkig s vetített képekkel illusztrálta a hamvasztás pályafutását a különböző népeknél. Bemutatta a külföldi krematoriumok legérdekesebbjeit, a gyönyörűen feldiszipált és istentisztelekre berendezett temetkezési csarnokokat és kolumbáriumokat. Részletesen ismertette a hamvasztás technikáját és leírta a hamvasztó generátorokat. Azután foglalkozott mindazokkal a szempontokkal, amelyek a hamvasztás hívei és ellenfelei pro és kontra felhozni szoktak. Rendkívül behatóan ismertette a különböző vallások részéről felhangzó ellenvetéseket és a közegészségügyi szempontokat, de a jogi és gazdasági tekinteteket is kellő figyelemre méltatta. Mután a halotthamvasztás ügyét magyar szempontokból is kritika tárgyává tette, lendületes szavakban fejezte be a nagy érdeklődést keltett előadást. A közönség, amely a városháza dísztermét zsúfolásig megtöltötte, lelkesen meglapsolta az előadót.

Eljegyzés. Kuefely Géza kulai kereskedő eljegyezte Schmidt Erzsike urleányt, Újverbászról.

A délvideki színikerület igazgatója.

A délvideki színikerület színházakra — amelyekhez Nagybecskerek, Lugos, Nagykikinda, Herkulesfürdő, Oravicabánya, Resicabánya és Zombor tartozik — meghirdetett pályázat január hó 15-én lejárt. Kilencen pályáztak és pedig: Balla Kálmán, a pozsonyi színház igazgatója; Szabó Ferenc, a nyitrai színház igazgatója; Maribázy Miklós, a kecskeméti színház igazgatója; Szabados László, staggione igazgató; Lenkei Zoltán, a buda—temesvári színház titkára; Iván Sándor, a pozsonyi színház titkára; dr. Márffy Károly, a felvidéki kerület igazgatója; Neményi Lipót, az északmagyarországi kerület igazgatója és Könyves Jenő, staggione igazgató. A pályázatok fölött Lugoson, február hó 15-én fog dönteni a kerületi színiügyi bizottság.

Esküvő. Dr. Stiefelmeyer Károly kulai ügyvéd folyó hó 15-én kötött házasságot özv. dr. Kniesel Frigyesné szül. Diener Románka urnővel Kulán. — Manz Miklós kulai máv. tiszt január 15-én vezette oltárhoz Hillár Mariskát Kulán.

Talált tárgyak. A rendőrség közhírré teszi, hogy az alább megjelölt tárgyakat igazolt tulajdonosaik átvehetik: egy drb kerékpárszivattyu, egy drb kulcs, egy drb fogóval ellátott női szemüveg, egy drb üres pénztárca.

Kém (?) Moholon. A moholi csendőrség letartóztatott január hó 18-án egy Krampolos Pájó nevű odessai műszaki munkást, akinél több térképázatot találtak Szegedre vitték.

Izgatás. A szegedi törvényszék folyó hó 18-án foglalkozott Jovanovits Brankó orsovai szerb gazdálkodó izgatási pörével, aki hat héttel ezelőtt az egyik orsovai korcsmában a magyarok ellen izgatta a szerbeket és durva szidalmakkal illette a királyt. Azóta a szegedi ügyészség fogházának volt a lakója. A törvényszék izgatásért és királlysértésért hat havi fogházra ítélte el.

Vörhenyjárvány. Dr. Danninger Ádám főorvos előterjesztésére a tanács a város területén a vörhenynek járványszerű fellépése következtében úgy az állami, mint felekezeti kisedővódákat bizonytalan időre bezárta.

Halálozás. Özv. Czinkler Istvánné szül. Miskovits Zsófia folyó évi január hó 20-án délután fél 1 órakor életének 88-ik évében Zomborban elhunyt. Temetése folyó hó 22-én, szerdán délután fél 3 órakor lesz.

Öngyilkosság. Pfeil Miklós 54 éves jómódu csávolyi gazda, volt községi pénztárnok szombaton reggel 3 órakor a padlásra ment s ott felakasztotta magát, mire hozzátartozói ezt észrevették, már meg volt halva. Tettének oka ismeretlen. Öngyilkossági szándékát soha sem említette. A községben általános a részvét az elhunyt családja iránt. Pfeil Tamás zombori volt pénzügyi számtiszt atyját vesztette az elhunytban.

Az idei husvét. A kusvét rendszerint április havára esik, azért hívják áprilist általában „husvét hónapjára”. Az idén azonban március 23-án lesz husvét napja. Emel korábbi husvét csak 1761-ben és 1818-ban volt, amikor március 22-én ünnepelték az Urfeltámadást. Ugyanez az eset a huszadik században nem tér vissza. Március 23-iki husvétot is csak kilencven év múlva, 2003-ban fognak ünnepelni azok, akik — megériük.

Beleesett a levesbe. Bata Pál zentai karjadi tanyai gazda felesége a minap délben a földre tett egy fazék forró levest, hogy az udvaron lévő sertéseit megetesse. A konyhában egyedül volt egyéves Klára nevű kis lánya, aki odamászott a fazékhoz, amelybe fejével beleesett. A kisleány arcát és fejét összeégette a forró lé. Az anya éppen akkor ért be a konyhába és még volt annyi ideje, hogy leányát a megfulástól megmentse.

A szeszitalok eladóinak rendszabályozása. A kereskedelmi miniszter rendelete szerint január 1-től az üzletekben, amelyekben bort, sört és egyéb szeszest italt zárt palackokban a fogyasztó közönségnek közvetlen adnak el, azaz kávéházakban, vendéglőkben, pálinkamérésekben, fűszer-, csemege- és sörkereskedésekben minden egyes üvegen dombornyomás útján, vagy a címken fel kell tüntetni a palacknak törvényes ürmértékben kifejezett mennyiségét, valamint azt a személyt is, aki a megjelölésért felelős, a személy telephelyének megjelölésével. A palackon jelzett mennyiségtől az eltérés sörnél 5 százalék, bornál 8 százalék, pálinkánál 10 százalék lehet, nagyobb nem. Peszgőre és likőrökre ez a rendelet nem vonatkozik.

Eladta a feleségét. Csongrádas Grújó martonosi lakos szép vagyonnal rendelkezett valamikor, azonban könnyelmű életmódja folytán a vagyon eluszott. Amikor már más értékesíthető vagyon nem maradt, feleségét adta el szabályszerű adásvevési szerződéssel és azonnali birtokbavételi joggal 600 koronáért Terzity György martonosi lakosnak. Hogy az asszony mit szolt hozzá, arról nem szól a krónika.

Eltűnt leány. Dobricski Péter martonosi kisbirtkosnak Zórka nevű 14 éves leánya a napokban, községi kútról vizet akart hazavinni. Már kora délután kiment a kútra, ahonnan kannáját hatarahagyva eltűnt. Szülei bejelentették a leány eltűnését a martonosi rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

Angol tanítónő letelepedett Zomborban, londoni születésű angol hölgy, ki hajlandó angol leckék adására. Lakik dr. Jovánovits József ügyvéd házában. (Erzsébet-tér.)

Farsang.

Mint a derült égből előcikkázó villám, úgy hat egy-egy újsághír, mely arról szól, hogy tekintettel a közgazdasági helyzetre, ez idén itt vagy ott nem fognak farsangolni. Nem fognak bálakat rendezni. Nem hisszük, hogy a közgazdasági helyzet oly súlyos lenne, mely kötelezne, hogy az életnek minden örömről lemondjunk. Nem hihetjük, mert az élet napi jelenségei mást hirdetnek. Például Budapesten az orosz császári ballet valami tiz estén négyszeresen felemelt helyárak mellett vendégszerepelt és olyan érdeklődés volt, hogy napokkal előbb kellett jegyekről gondoskodni annak, aki a borsos néznivalót

látni akarta. Színházak, kabarék, állandóan zsufolva vannak.

Hogy nehéz viszonyok között élünk, ki tagadná azt? De hogy minden farsangi mulatságtól el kellene tekinteni, azt tagadjuk. 1849-ben sokkal szomorubb farsangja volt a magyarnak. Amikor a nemzet teste valóban ezer sebtől vérzett. Azért nem akadt olyan kishitű magyar, aki az ifjúságot Terpsichorétól el akarta volna tiltani. A mostani közgazdasági helyzet egyáltalában nem igazolja az ilyen savanyu elhatározást. Másban kell keresnünk a farsangi kedv megszűnését s talán helyes nyomon vagyunk, ha azt az állítást kockáztatjuk meg, hogy a farsangi mulatságok beszüntetésére irányuló szempontokat a társadalom fényűzése teremtette meg. Az az oktalanság és nevetnivaló versengés, melyet a bálbamenők öltözékben és ékszerekben kifejtettek. Manapság nem táncolni mennek az emberek, hanem a ruhájukat fitoktatni s egymás epéjét fakasztani.

Ez az oka, hogy a mi báljaink nem a pajzán kedv, a vigadás, hanem az otthon hagyott gondok tanyája, a szigorú és előkelő, kevésszavú kimérség, fádság, blazirtság, elsavanyodott és titokban sóhajtózó embereké, kiknek a fényűzés itt kiterjesztett mérete gondot okoz. Hej! a mi apáink nem így mulatoztak. Akkor még elég volt a perkál viganó s az egész bál költsége nem rugott annyira, amennyibe ma a kozmetikus szerek kerülnek. Ugy véljük, jó nyomon tartunk, amikor azt hisszük, hogy ha ezeket a nem bálozunk jellege alatt megjelenő újsághíreket azok szellemi szülőltjének tartjuk, akik már megroskadoztak a fényűzés versenyében és amint a letört lovat törlik minden versenyről, — ők is letörve, kétségbeesve kiáltják a nem bálozunk jelszavát.

Ne azt hirdessük, hogy nem bálozunk, nincs jogunk az ifjúság örömeit elorozni és elfarsangolni, hanem hirdessük azt, hogy egyszerű ruhában, de apáink jó kedvével megyünk farsangolni ebben a nehéz esztendőben is. Az egyszerűséget pedig városunk előkelőségének kell megkezdenie, mert csak így csinálhatunk az egyszerűségnek dívatot.

Farsangi naptár.

Január hó 23-án az óverbázi haladó kör bálja.

Január hó 25-én a zentai kereskedő ifjak egyesületének mulatsága.

Január hó 25-én a József kir. herceg szanatórium zentai bizottságának mulatsága.

Január hó 25-én az ujvidéki Lloyd tombolás táncestélye.

Január hó 25-én a topolyai otthon kör táncestélye.

Január hó 26-án a szabadkai általános ipartestületi dalárda hangversenye.

Január hó 26-án az ujvidéki hadastyán egyesület bálja a pétervárad katonazenekar hangversenyével.

Január hó 26-án a zentai lábballi készítő ipartestületének bálja.

Január hó 26-án az ujvidéki beltéri katolikus kör tombolás táncestélye.

Január hó 26-án a topolyai polgári olvasó egyesület táncmulatsága.

Február hó 1-én a zentai főgimnáziumi ifjúság mulatsága.

Február hó 1-én a zentai első vadásztársaság estélye.

Február hó 1-én a palánkai tisztviselő otthon kabarés táncestélye.

Február hó 1-én az ujvidéki magyar kaszinó estélye.

Február hó 1-én a zentai áll. és hitközségi tanítók mulatsága.

Február hó 2-án a kath. legényegyesület farsangi mulatsága.

Február hó 2-án zentai templombál.

Február hó 2-án a függetlenségi kör bálja.

Február hó 2-án a topolyai ipartestület táncmulatsága.

Február hó 3-án a szabadkai dalegyesület hangversenye.

Február hó 3-án halászbál Zentán.

Február hó 4-én a zentai posta- és táviró altisztek bálja.

Művészet — Irodalom.

Láncban. (Dr. Radványiné Ruttkay Emma.) Előttünk fekszik egy vaskos verskötet. Szerzője a Bács megyében is előnyösen ismert író: *Dr. Radványiné Ruttkay Emma* urnő, ki lapunk hasábjait is igen sok szép versével gazdagította és gazdagítja ez idő szerint is. A kötet címe: „*Láncban*” (versek.) Ha az ember a kezébe veszi ezt a kedves verskötetet és olvasni kezdi a szép, tiszta rímekkel csengő-bongó verseket, melyek mindegyikében a finom női lélek alkotásai és egy meleg női szív érzelmei ragadják meg az olvasó kedélyét, — le se teszi a kötetet addig, míg elejétől végig el nem olvasta. A versek mindegyike igen kellemes hatással van az olvasóra és sok tanulságos adatot tár a lelke elé. Maga a könyv finom velin papíron szépen, tisztán és olvashatóan van nyomva és igen csinos alakban van kiállítva. A nyomda-művészetnek egy kis remeke. Mindazoknak, akik örömeiket lelik a szép versek olvasásában, melegen ajánljuk, hogy vegyék meg és olvassák el. Gyönyört fognak belőlük meríteni. A mű ára 3 korona és megrendelhető magánál a szerzőnél, Ujpest, Andrássy-utca 19. sz. a.

Kossuth Lajos gyermekeiről, nyolc hónapig tartott fogságukról érdekes dolgokat mond el Zuboly Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja, a „*Jó Pajtás*” január 19-iki számában. Ugyanebbe a számba verset irt Benedek Elek, Sebők Zsigmond folytatja az új Dörmögő-történetet Dörmögő ur és Karancs Peti címmel, Krudy Gyula érdekes elbeszélést ír, Keményfi Jenő kedves képet rajzolt, Szentgyörgyiné Kronberger Lili a páros korecsolyázásról mond el a korecsolyázókat kiválóan érdeklő dolgokat, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A „*Jó Pajtás*” a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „*Jó Pajtás*” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A „Vasárnapi Újság” január 19-iki számának képei közt országos feltűnést fog kelteni Blaha Lujza képe legújabb szerepében. A többi képek a most megindult szánkázó szezon, az Iparművészeti Múzeum helykiállítását, a francia metszetek kiállítását, stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Krudy Gyula új regénye, Szöllösi Zsigmond novellája, Fejes István verse, egy új francia regény, Szép Ernő cikke. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, cikk a hóról s a rendes heti rovatok: Irodalom és mű-

vészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika”-val együtt hat kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Versek az iskolai alkohollenes napra. Amióta Gróf Zichy János, közoktatásiügyi miniszter az elemi iskolákban kötelezővé tette az alkohollenes nap tartását, a tanítóknak sok gondot okozott alkalmas szavalni való alkohollenes versek beszerzése. Több oldalról való megkeresésre az „Alkohollenes Szövetség” gondoskodott ilyen versekről, párbeszédekről, amelyeket szívesen bocsát a tanítóknak rendelkezőre. Mindössze néhány fillér (bélyegeken is beküldhető) postai s nyomtatási kiadások visszatérítése ellenében minden tanítónak küld a Szövetség ilyen verseket, ha aziránt megkeresik. Cím: az „Alkoholizmus Ellen” Szerkesztősége, Gyergyószentmiklós.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

Az I. Bácsstóvárosi Segélyegylet mint szövetséget **1913. évi január hó 30-án** tartja

évi rendes közgyűlést

a következő tárgysorozattal:

1. Az igazgatóság előterjesztése a múlt évi nyereség és veszteség felosztásáról.
  2. A felügyelőbizottság előterjesztése.
  3. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és két felügyelőbizottsági tagnak választása.
  4. Az igazgató, aligazgató és az igazgatóság megválasztása.
  5. Könyvelő, pénztárnok és szolgáló választása.
  6. Esetleges indítványok.
- Bácsstóváros, 1913. január hó 15.
I. Bácsstóvárosi Segélyegylet mint szövetséget.

LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN
EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTTETIK

Kiadó lakás.

A Nagytéplom-utca 11. szám alatti házam az összes mellékhelyiségekkel együtt f. évi május 1-étől kiadó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

dr. Konyovits Dávid,

3-1

ügyvéd.

256/kg. 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járásának Bácsstóváros nagyközségében lemondás folytán megüresedett községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883 évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előirt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, valamint a szerb és német nyelvben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi február hó 5-ik napjáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezőket nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalma: évi 800 korona fizetés, évi 200 korona állami fizetés kiegészítés és évi 200 korona lakpénz.

A választást később fogom kitűzni. Palánkán, 1913. január 16.

Z S I G M O N D,
főszolgabíró.

875/1912. közj. ügyszám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző ezenel közhirre teszem, hogy a dr. Oszvár Vilmos csantavéri ügyvéd ur mint a Löwy Vilmos csantavéri lakos képviselője megkeresése folytán nyilvános árverésen értékesítendő, s a zombori Hengermalom részvénytársaság Zombori raktárában elhelyezve lévő két waggon — még pedig 10168 és 10143 kilogram — búzaárúnak a nevezett **Zombori Hengermalom részvénytársaság zombori ipartelepén leendő eladására árverési határnapul 1913. évi január hó 31-ik napjának délutáni 4 óráját** tűztem ki.

A búzaárú a waggonrakományok szerint külön-külön bocsátatik árverés alá.

Vevő a vételért készpénzben s azonnal köteles kifizetni, s amennyiben ezen kötelezettségének eleget nem tesz, tett ajánlata figyelmen kívül hagyatik, s azon árverés alatti ingókra az árverés nyomban folytatattatni fog.

A megvett búzaárú a helyszinéről a vevő által 48 óra alatt és a saját zsákjaiban elszállítandó.

Kelt Zomborban, 1913. évi január hó 19-ik napján.

Koczkar Zsigmond,

2-1

kir. közjegyző.

Villamos csengők, telefonok és villámhárítók szakszerű felszerelése.

Új villamos berendezési vállalat Zomborban.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **ideiglenesen a volt Weil-féle helyiségben Zrinyi-utca 6. szám alatt**

mechanikai, optikai és villamos berendezési vállalatot

nyitottunk, melyet május hó 1-étől kezdve **Kossuth Lajos-utca, Madam Paulin-féle helyiségbe** helyezünk át. Raktáron tartunk mindenféle **villamos berendezési cikkeket, izzótesteket, csillárokat** a legnagyobb választékban. Elvállaljuk **teljes épületek villamos berendezését** a legolcsóbb árak és legmesszebbmenő jótállás mellett. Főtörekvésem az leendő, — amit Zomborban már 7 évi működésem is reményleni enged — hogy gyors és szakszerű munkámmal t. megrendelőink teljes megelégedését kiérdemeljük. A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyunk kiváló tisztelettel 10-4

Telefon: 214. sz.

Hrabovszky István és Tsa,

mechanikai, optikai és villamos berendezési vállalat.

Villamos vasalók, fűtőtestek, hajsütők, vízmelegítők, teaforók olcsó áron.

Legjobb és legjobb fajta Vertex Volfram lámpák.

Legjobb és legjobb fajta Vertex Volfram lámpák.

Egy kevésbé használt
Kölber-féle **nyitott hintó** kö-
zönséges és pneumatik ke-
rekekkel és egy **kupé eladó**.
Felvilágosítást ad a kiadó-
hivatal.

12004/tkvi 1912. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telek
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bischoff
János és Plávsits Péter végrehajtatonak özv.
Jokits Istvánné sz. Czvetkovics Sarolta gyám
által képviselt Jokits Zorika, Zsivkó és Rajkó
ósziváci illetőségű kiskoru végrehajtást szen-
vedettek elleni 2000 korona tőkekövetelés és
járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori
kir. törvényszék és a zombori kir. járásbíró-
ság területén lévő, Ószivác község határában fekvő,
az ósziváci 2786. sz. betétben A. I. 1—2 sorsz.
1698, 1699. hrsz. 905 ö. i. sz. kiskoru végre-
hajtást szenvedők tulajdoniul bejegyzett ingat-
laura és pedig az özv. Zsákity Gáborné szül.
Miroszávyev Szóka javára bekebelezett özvegyi
haszonélvezeti jog terhével minden körülmé-
nyek között, továbbá a C. 12 sorsz. a özv.
Jokits Istvánné szül. Czvetkovics Sarolta ja-
vára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog
terhével, ha azért legalább 75500 korona ígér-
tetnek, ellenesetben ezen haszonélvezeti jog
terhe nélkül 850 korona kikiáltási árban az
árverést elrendelte.

Az 1913. évi február hó 18-ik napján
délelőtti 11^{1/2} órakor Ószivác községében
megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan
az árverési hirdetményben megállapított kikiál-
tási ár $\frac{2}{3}$ ánál alacsonyabb áron el nem
adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása
következtében a legalacsonyabb árt elérő ígér-
tet nem tétetik, a kikiáltást az árverést felüggezi.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsülésnek 10 %-át készpénzben,
vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában
jelzett ártolyammal számított és az 1881.
évi november hó 1-én 3333. szám alatt
kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a ki-
küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál
magasabb ígértelet tett, ha többet ígérni senki
sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár
% -a szerint megállapított bánatpénzt az általa
ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha
ennek a kötelezettségének eleget nem tesz,
ígérete figyelmen kívül marad és az árverés-
ben, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé
részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt
letenni nem köteles. Nem kötelesek bánat-
pénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának
második bekezdése alapján adómentes zálog-
levelek kibocsátására jogosított és Budapesten
székelő részvénytársaságok és szövetkezetek,
valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult
központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal
megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az
esetben, amelyben az árverelő a törvény ér-
telmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz
letétele alól fölmentett árverelő a telekkönyvi
hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap
alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói
letétbe helyezni köteles — Zomborban, 1912.
évi november hó 30-án **Radány** s. k., kir.
törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelűl:

Weber,
telekkönyvvezető.

131. sz. kig. 1913.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Ószivác község előljárósága a községi képviselőtestületnek 153/közgy. 1912.
számu egyhangulag hozott véghatározata alapján az ujonnan építendő jegyzői
lak építési munkálatainak biztosítása iránt nyilvános írásbeli árendedményes
versenyárgyalást hirdet.

Az építkezés összes költsége 20558 korona 68 fillérben van előirányozva.
A munkálat együttesen egy vállalkozónak fog kiadatni.

Csak százalékos árendedményben, vagy százalékos felülfizetéssel tett, a
83000/III-1907. B. M. számu szabályrendeletben kiadott minta szerint kiállított,
ivenként egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban
elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás
alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A KÖZSÉG ELŐLJÁRÓSÁGÁNAK

ÓSZIVÁC.

Ajánlat a 131 kig. 1913. számu versenyárgyalási hirdetésben kiírt ósziváci
új jegyzői lak építési munkálataira.

Az ajánlatok a községi előljáróságnál 1913. évi február hó 1-ső napjának
délelőtti 10 órájáig adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre
20558 korona 68 fillér előirányozati összeg 5%-át bánatpénz fejében a verseny-
árgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosíték-
képes értékpapírokban a községi közpénztárba letenni. Az ajánlattevők a vég-
leges döntésig ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Az idegen községbeli pályázók tartoznak megbízhatóságukat azon keres-
kedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe
szerint tartoznak.

A 83000/1907. B. M. sz. közszállítási szabályrendelet 16. §-ának 11.
pontjában foglaltak szigorú betartása megköveteltetik.

A versenyárgyalás Ószivácban a község háza tanácstermében 1913. évi
február hó 1-ső napján délelőtt fél 11 órakor fog megtartani; a verseny-
árgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok
igazolt képviselői jelen lehetnek.

A munkálat az előljáróság által történt átadás után azonnal megkezdendő
és öt hónap alatt teljesen befejezendő.

Vállalkozónak a vállalati összeg a községi előljáróság által meghatározandó
időpontokban legalább négy egyenlő részletben fog kifizettetni, míg bánat-
pénze az egy évi jótállás letelte után megejtendő utófelülvizsgálat után lesz
kiutaltványozva.

A munkálatra vonatkozó tervek, rajzok, minták, költségvetés, műszaki
leírás és az árlejtési és vállalati általános és részletes feltételek, valamint az
ajánlati minta az ósziváci jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi előljáróság fenntartja ama jogot, hogy a beérkezett ajánlatok
közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Ószivác, 1913. évi január hó 15-én.

2-2

Dr. Bikár Nenád,

községi jegyző.

Pein Novák,

községi bíró.

Sok pénzt takarít meg bárki, ha
SCHREIER JÁNOS
KÁRPITOSNÁL
ZOMBORBAN, TREFORT-UTCA 4.
készített minden e szakba vágó cikkeket, ugyszintén kapható kész
**butorok, divánok, teljes uri szoba- és szalonberen-
dezések** nagy választékban a legmodernebb kivitelben.
Elvállalok minden e szakmába vágó javításokat, valamint kivá-
natra házhoz is megyek.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri
SCHREIER JÁNOS,
kárpitos.

10-7

Meghívó.

A „Kendergyár” r. t.

X. rendes közgyűlése

1913. évi február hó 1-én d. u. fél 2 órakor Szépligetén a gyár helyiségeiben fog megtartatni, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgyai:

1. Elnök és jegyzőkönyvhiteltesítők választása.
  2. A mérleg bemutatása, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a felmentvény megadása.
  3. A liszta nyereség felosztása.
  4. Az igazgató és igazgatóság fizetésének rendezése.
  5. Határozathozatal a részvényesek kenderáztatását illetőleg.
  6. Indítványok.
- A mérleg és jelentés a gyár helyiségeiben betekintésre ki van függesztve. Szépliget, 1913. január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Egy erős fiut felveszek kéményseprő-inasnak.

Élelmezést, lakást, ruházatot, beiratási, felszabadítási költséget viselem. Megkívánom azonban, hogy ajánkozó irni és olvasni tudjon.

Tisztelettel 3-2

Sabjányi János

ker. kéményseprő-mester, **Bácsalmás.**

13337 tkvi 1912. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csonoplyai I. takarékos és segélyező szövetkezet cég végrehajtónak Szegedi Márton és neje Schultiz Erzsébet végrehajtást szenvedett elleni 800 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és a zombori kir. járásbírósa területén lévő, Csonoplyai község határában levő, a csonoplyai 460 sz. betétben levő A. 1. sorsz. 492. hrsz. 805. ö. i. sz. végrehajtást szenvedők nevében álló ingatlanra 800 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1913. évi március hó 14. napján d. e. 10 órakor Csonoplyai község házában meg tartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréventy átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár $\frac{1}{2}$ a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi $\frac{1}{2}$ áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól törlött árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1912. évi december hó 29-én Villy Mihály s. k. kir. törvényszéki jegyző.

A kiadmány hitelűl:

Weber,

telekkönyvvezető.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-50 igényeknek megfelelő !!

LAKÁSBERENDEZÉSEK,

uri szobák, szalonok, ebédlők és hálószobák **nagy raktára.**

Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmederőbb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.